

Fakta om Vildt og Landskab

Vildt og Landskab er et forskningsprogram, som løber i perioden 2003-2008. Det varetages af DMU og Skov og Landskab (KVL). Danmarks Jægerforbund og Skov- og Naturstyrelsen er desuden partnere i programmet.

Formålet er at indsamle viden og finde metoder, der integrerer vildtforvaltningen med den øvrige landskabsforvaltning.

Programmet består af fire delprojekter:

1. Vildtets betydning for samfundsøkonomien, skovbrugets økonomi, befolkningen og jægerne.
2. Forstyrrelse af vildt i relation til adgangsforhold i skoven, det åbne landskab og de bynære naturarealer.
3. Markvildtets vilkår i agerlandskabet med fokus på hare og agerhøne.
4. Skovdrift og landskabspleje i relation til vildtinteresser.

Vildt og Landskab afholdt en midtvejskonference den 30. august 2006.

Læs mere om programmet, og følg med i forskningen på www.vildtoglandskab.dk

Carsten Riis Olesen i gang med at sætte et GPS-halsbånd på et af de kron dyr, som medvirker i forskningsprojektet.

Nu bipper skoven trindt om land

GPS-mærkning af kronvildt gør det muligt med stor præcision at følge Danmarks

største landlevende pattedyrs mindste bevægelser. Den ny teknologi betyder,

at man via mobilen kan få præcise oplysninger om, hvor dyret befinder sig.

Dansk kronvildt må nu se sig slået i den disciplin, det ellers altid har været så suveræn til: Gemmelegen.

Via en ny teknologi er det blevet muligt for vildtforskere at følge dansk kronvildts bevægelser helt ned til blot fem meters usikkerhedsmargin – døgnet rundt, året rundt, uanset om de gemmer sig i tæt skov.

– Den forskningsmæssige landvinding er baseret på et nyudviklet samspil mellem satellitteknologien GPS og mobilteknologien GSM, og den er med stor succes blevet afprøvet i Midtjylland, fortæller Carsten Riis Olesen, der er vildtbiolog hos DMU Kalø i afdelingen for vildtbiologi og biodiversitet.

– Du kan få en præcis position på dyret, og systemet virker begge veje, dvs. dyret sender informationer til min computer, men jeg kan også bede om at få nye og hyppigere informationer – med andre ord omprogrammere udstyret, siger Carsten Riis Olesen.

– Kommunikationen foregår mellem mobilen/computeren og et Halsbånd, som dyret har fået på. Vi har indtil videre sat Halsbånd på fire stykker kronvildt og tre stykker råvildt i et skovom-

råde sydvest for Silkeborg, men har udstyr til og planer om mere. Systemet giver os et helt enestående indblik i vildtets færden, som vi ikke tidligere har haft, siger Carsten Riis Olesen, der fortæller, at kronvildtet kan gå med Halsbåndet i op til halvandet år med positionsangivelser hver time. Herefter vil en timer bevirke, at Halsbåndet automatisk falder af og kan tappes for yderligere oplysninger om bl.a. dyrenes aktivitet for hvert 5. minut i hele livsforløbet

– Vi ved forfærdelig meget om pattedyrenes basale biologi. Men noget så simpelt som, hvordan de gebærder sig i det menneskeskabte landskab, ved vi utroligt lidt om. Kronvildt er jo pr. definition meget sky dyr, der oftest bevæger sig om natten, hvor vi tidligere ikke kunne se dem. Før i tiden kunne biologer bruge en menneskealder på at undersøge dyrenes færden. Den værdifulde viden tikker nu automatisk ind hos os – året rundt. Det er et forskningsredskab, vi ikke tidligere har haft – en nøgle til at forstå hvordan, hvor og hvorfor dyrene færdes, som de gør. Og hvordan menneskelige aktiviteter påvirker deres færden. Nu kan vi fx få svar på, om det er godt for dyrene, at vi

etablerer læhegn eller ej, siger Carsten Riis Olesen, der påpeger, at et kron dyr i løbet af fem måneder bevæger sig og anvender et areal på ca. 620 hektar, mens det mindre rådyr bruger ca. 40-120 hektar.

GPS-mærkningen bruges også til mærkning af blandt andet sæler og fugle, ligesom Galathea III-ekspeditionen har planer om at GPS-mærke havskildpadder. I tilfældet med mærkningen af det danske kronvildt er der dog tale om en langt, langt mere præcis og nøjagtig registrering af dyrets bevægelser og færden.

– Og nej, siger Carsten Riis Olesen. Jægere, der måske fantaserer om, at man i fremtiden kan få et dyrs placering direkte ind på sin mobil, kan godt glemme det.

– Ud over prisen for selve systemet skal kronvildtet først fanges, bedøves og have Halsbånd på. Så nej, systemet vil aldrig blive udnyttet til jagt, siger han.

GPS-mærkningsprojektet om krondyrene bliver udført i relation til Vildt og Landskabs forstyrrelsesprojekt (projekt 2) og skovplejeprojekt (projekt 4).